

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 169-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 19.

bb 1. „nyárs-Levéllal,, járják az ormánsági falvakat

vid tné szb sr

1963. december 19.

az ormánság apró falvaiban ősi népszokásként ma is divik: lányok, legények járják a behavazott utcákat és ahol disznótorhoz készülődnek, oda hosszú nyárs végére tűzött levelet nyujtanak be a háziaknak. a levélben pellengérré tüzik a ház népének és a vendégeinek a hibáit. a levél felolvasása kötelező: együtt mulatnak és mérgelődnek a sokszor találó, a falu hangját, véleményét tolmácsoló sorokon. minden falunak van egy-két nyárslevél-írója, aki a legjobban érti rigmusokba szedni a sorokat, és ezek újabbban a falu megváltozott arculatát is tükrözik. ha a nyárslevél a tréfálkozásban „elveti,, a sulykot, akkor nem röst a gazda - akinek a kárára nevetnek - meglesni és megkergetni a vakmerőt. a kostoló azonban ebben az esetben sem hiányozhat a nyárs- most már az utca felé fordított - végéről.
/mti/

-. -

bb 2. újabb gyűjteményekkel gazdagodott a természettudományi muzeum

i ol/lk szb sr

1963. december 19.

a közelmúltban újabb zuzmó-gyűjteménnyel gazdagodott a természettudományi muzeum növénytára. megvásárolták főrisz ferenc miskolcon élő nyugalmazott gimnáziumi tanár gyűjtési anyagát. a 15 000 kapszulából álló zuzmó-gyűjteményt a rendszerezésnek megfelelő ütemben folyamatosan szállítják be a budapesti muzeumba. ugyancsak az új szerzemények között van schmidt egon budapesti lakos madárcsontváz-gyűjteménye, amelynek darabjai a preparálás előrehaladásával bekerülnek majd a természettudományi muzeumba.

a zuzmó-fajokra természettudományi érdekességük mellett szükség van bizonyos gyógyszer- és vegyipari termékek előállításával kapcsolatos alapkutatóknál is. a madárcsontvázak összehasonlító anyagul szolgálnak a madártani ősmaradványok meghatározásánál.
/mti/

- 1 -

Me

bb 3. a magyar rádió és televízió

i s/gk szb sr

1963. december 19.

gyermekkorúsrának repertoárja nyolc új számmal gazdagodott, a gyermekkorust botka valéria és csányi lászló vezényli. az új felvételek a közeljövőben megismerkednek a rádió hallgatói is. /mti/

--

bb 4. december 13-án nyílik a bástya mozi

i s/gk szb sr

1963. december 19.

a fővárosban a bástya mozit teljesen átépítették, korszerűsítették a vetítő berendezést. felújították a nézőtéri berendezéseket is, kicserélték a széksorokat.

a bástya filmszínház december 23-án nyílik meg. /mti/

--

bb 5. felszedték a híres olaszfalusi káposztát - 65 vagonnal szállítanak a főváros és az iparvidékek piacaira

vid j szb ká

1963. december 19.

az idei hosszú ősz és a fokozatosan hidegre forduló időjárás kedvezett a káposztatermesztő gazdaságoknak. a lassu vegetációs idő alatt egyre tömörödtek a fejek, s az első hó és a fagy is kellő mértékben „csipte meg”, a zöldségfélét. a veszprém megyei olaszfalun, az ország egyik legnevesebb káposztatermő vidékén is elégedettek a eredménnyel. az itteni sajátos zamatu, jól tartósítható káposzta értékére jellemző, hogy az 1840-es években határozatot hoztak a községi elöljárók, amely szerint egy-egy gazdaság legfeljebb 600 négyszögön termelhetette a keresett terményt azért, hogy magas árát ne ronghassák le. ez a rendelet iratlanul ugyan, de egészen a tsz megalakulásáig szabályozta a helyi termelést. most az olaszfalusi termelőszövetkezet a legnevesebb káposztatermelő gazdák irányításával már nagyüzemi táblákon neveli a növényt. a káposzta betakarítását most fejezték be, az utolsó fejeket is kiszedték a hó alól, s összesen mintegy 65 vagonnal szállítanak karácsonyra a főváros és az iparvidékek piacaira. /mti/

--

- 2 -

mo

bb 6. zöldség és gyümölcs tárolók, hűtőházak épülnek pest megyében

vid gö szb ká

1963. december 19.

pest megyében a jövő évben újabb 3 800 holddal növekszik az öntözéses terület, s ezzel együtt már 12 000 hold kertészet és 2 000 hold gyümölcsös termésének felvásárlásáról és tárolásáról kell gondoskodni. a jelentős termésmenyekeedés követelődően írja elő a járulékos beruházások gyorsított megvalósítását.

a jövő év beruházási terve már ennek figyelembevételével készült el. a program szerint váci 1964-ben felépül egy 150 vagon befogadóképességű tároló. a hűtőtérrel ellátott létesítményben gépesített osztályozó könnyíti majd a dolgozók munkáját. a tároló a következő években tovább épül, s az elgondolások szerint befogadóképessége megkétszereződik. ugyancsak a jövő évben adják át rendeltetésének a szentendrén épülő tárolót is. ez a kétmillió forintot igénylő építkezés a környék gazdag málna, eper és egres termésének átmeneti raktározási és értékesítési gondjait enyhíti.

készül a megye tároló és hűtőházi hálózatának fejlesztési terve is. az elképzelések szerint 1965-ben soroksáron, mintegy 15 millió forintos költséggel zöldség- és gyümölcs kombinátot építenek, korszerű gépekkel felszerelt raktárral, hűtőtérrel, szárító részleggel és savanyító üzemmel. a kombinát a ráckevei járás termékeit tárolja és dolgozza fel, s elsődleges feladata budapest ellátása lesz. a megye másik fontos zöldség- és gyümölcs-termő vidékének központjában, nagykörösön hasonló létesítmény építése kezdődik 1965-ben. a tervben szerepel még a budai járás bőséges őszi- és sárgabarack termésének megfelelő elhelyezése, amit a nagytétényben építendő kombináttal oldanak meg. /mti/

--

bb 7. pénteken hatvanban sorsolják a lottót

i kf/kf szb vg

1963. december 19.

a lottó 51. heti nyerőszámait december 20-án, pénteken délután 10 órai kezdettel hatvanban sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

--

- 3 -

mo

bb 12. magyar pulyka és liba svájcban és az nszk-ban, kalocsai
hímzés hollandiában, jonathán alma egész Európában - magyar
árúk a külföldi karácsonyi piacokon

i st/lk/m/vg

1963. december 19.

az ajándéktárgyakkal és a jellegzetes ünnepi élelmicikkekkel
foglalkozó külkereskedelmi vállalatok forgalma a karácsony előt-
ti hetekben lényegesen megnövekedett. több mint 70 ország ren-
delt hazánkból olya árukat, amelyekkel a karácsonyi piac vá-
lasztékát kívánják gazdagítani.

az artex külkereskedelmi vállalat a világ legtávolabbi or-
szágaival is kapcsolatokat létesített, s hogy áruai időben meg-
érkezzenek, már hónapokkal ezelőtt megkezdte karácsonyi szállí-
tásait. a karácsonyi meglepetésnek szánt magyar játékarúk már
megérkeztek a szovjetunióba, angliába, a raffiából szőtt divat-
táskák az egyesült államokba, a futball-labdák és cipők a skan-
dináv országokba. néhány európai állam a legdrágább ünnepi aján-
dékoknak, az ékszereknek egy részét is Magyarországon szerzi be.
holland, belga, francia és olasz cégek például jelentős mennyi-
ségű ötvös-árukat vásároltak.

a hosszúra nyúló téli estéken 25 országban veszik kézbe a
magyar gyártmányú játékkártyát, amelyből külföldön az idén
több mint hárommillió pakli került forgalomba. huszonkét or-
szágban viszont a magyar háziipar termékei keresett ajándékok.
több ezer matyó, kalocsai, buzásági, karádi, hőveji hímzést száll-
ított külföldre a modex vállalat. pillanatnyilag - különö-
sen hollandiában - a kalocsai hímzés a legkapósabb, népszerűsége
bizonyára modernebb, levegősebb mintázatának köszönhető.
franciaországban szinte valamennyi magyaros mintázatu kézimunka
igen népszerű, az nszk-ba a legfinomabb batiszt-garnitúrákból
szállítottak nagyobb mennyiséget.

a kultura külkereskedelmi vállalat is naponta indítja utnak
szállítmányait, a magyar és idegen nyelvű könyveket és hangle-
mezeket. a magyar nyelvű kiadványok közül a jókai-sorozatból,
továbbá németh lászló, szabó magda, fenér klára, tabi lászló
műveiből kel el a legtöbb. nagy a külföldi sikere a corvinák
idegen nyelvű kiadásának és különféle művészettörténeti köte-
teknek. a karácsony előtti sütés-főzés közeledő időszakára
utal, hogy többszörösére növekedett külföldön az idegen nyelv-
re fordított magyar szakácskönyvek forgalma.

az idén is folytatódnak a hagyományos pulyka, liba- és hal-
szállítmányok. a több száz vagonnyi pulyka és liba utolsó száll-
ítmányai a napokban utnak indultak a német szövetségi köztársas-
ságba, ausztriába, svájcba és olaszországba, angliába és az nszk
nagyobb mennyiségű tükrös és pikkelyes pontyot vásárolt. a
jonathán-alma a karácsony előtti napokban szinte Európa vala-
mennyi országába eljut. az nszk-ba naponta két-három vagon pi-
ros almát indít utnak a hungarofruct. /mti/

...-

-4-

8.24/-n
9 10 pu

bb 8. jogosulatlanul, drágán tervezett, a hasznon osztozott - egy
évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

i bc/tr vm zs

1963. december 19.

vajda miklós a tizenkettedik kerületi lakáskarbantartó ktsz
elnöke és rosu traján előkészítő csoportvezető illetéktelen jö-
vedelemszerzés céljából összejátszott. a szövetkezet a szabályok
értelmében nem jogosult építési tervek készítésére. a csoportve-
zető ennek ellenére több alkalommal készített terveket, költség-
vetést olyan magánépítetőknek, akik a szövetkezettel dolgoztattak,
de tervdokumentációval egyáltalán nem, vagy csak hiányosan rendel-
keztek. a munkákat legtöbbször az elnök szerezte a csoportvezetőnek,
ugy hogy építetőköt küldött hozzá. a tervezési munkáért kapott
pénzen azután ketten megosztottak. a csoportvezető általában többet
kért az építetőkötől, mint amennyit a tervezésre jogosult szervek
számítottak volna fel.

a második a tizenegyedik, a tizenkettedik kerületi bíróság a
sorozatos visszaéléseit rosu trajánt egy évi és négy hónapi szabad-
ságvesztésre, vajda miklóst nyolc hónapi felfüggesztett szabad-
ságvesztésre ítélte. mindkét elítéltet kötelezte a jogtalan vagyoni
előny megfizetésére. /mti/

...-

bb 9. központi és kerületi társastánc-klubok alakulnak - a budapesti
kisz-bizottság előkészületei a farsangra

i di/hné vm zs

1963. december 19.

a budapesti kisz-bizottság vezetői a napokban - a közelgő
farsang jegyében - a társas-tánc oktatás és a táncklubok helyze-
tével foglalkoztak. a tanácskozást széleskörű adatgyűjtés előzte
meg, amelynek tapasztalatai felhívták a figyelmet arra, hogy bár
a fővárosban januártól december végéig a művelődési házakban, szó-
rakozó helyeken, klubokban és tánciskolákban mintegy félmillió fia-
talnak „huzzák a talpalávalót”, csak mintegy 20.000 fiú és lány
sajátítja el táncpedagógus utmutatásával a tangó, a csa-csa-csa,
a tviszt és a többi régebbi vagy újabb tánc lépéseit. ugyanakkor
a budapesti társastánc-oktatók a számítások szerint egy év alatt
több mint 200.000 fiatalat bocsáthatnának „szárnyra”,.

a kisz budapesti bizottsága ezért elhatározta, hogy már
a közeljövőben megalakítja központi társastánc klubját. ezenkívül
a titkárképző tanfolyam tematikájába beleillesztik a társastánc
és a társasági szokások ismertetését. a jövő év szeptemberéig a
kisz-bizottságok - a tanácsok és a társastánc-oktatók segítségével
szakképzett táncpedagógusok vezetésével - megalakítják az ifjusági
szövetség kerületi társastánc-klubjait. a szakszervezetek budapesti
tanácsával együtt a jövő évi budapesti ifjusági napok programjában
megrendezik a budapesti táncklubok tagjainak versenyét is. /mti/

...-

-5-

8.50/-n
9 10 pu

le

bb 13. olcsóbb lesz a levelezés a szovjetunióval, az ndk-val, lengyelországgal - díjmentes postautalvány és csomagszállítólevél - január 1-től változnak a posta egyes díjtételei és a távbeszélő szabályzat rendelkezései

1 kf/kf/m

1963. december 19.

1964. január 1-től módosul néhány postai díjtétel, változnak a távbeszélő szabályzat egyes rendelkezései. ezzel kapcsolatban a postavezérség igazgatóság illetékes szakosztályain a következő felvilágosítást adták az mti munkatársának.

az intézkedés mind a postának, mind a közönségnek hasznos életbelépése után jelentősen egyszerűbbé válik a postai díjak kiszámítása. január 1-től például olcsóbb lesz a levelezés díja újabb négy baráti országgal, a szovjetunióba, az ndk-ba, Lengyelországba és a vietnami demokratikus köztársaságba feladott leveleknél a posta belföldi díjszabása érvényes, ami azt jelenti, hogy ezekbe az országokba 60 fillérért továbbítják a 20 grammnál nem súlyosabb leveleket.

egységesítették a légipostai pótdíjakat is. eddig Európát e tekintetben 4 - 20-tól 80 fillérig terjedő - díjvezetetre osztotta fel a posta, most egységesen 50 fillérben állapították meg az európai országokba feladott légipostai küldemények pótdíját. a belföldi postautalványok /pénzesutalványok/ jelenleg még érvényben levő hét féle díját ötre csökkentették, a csomagdíjban pedig 9 helyett 3 kategóriát állapítottak meg. e szerint az 5 kilós csomagot 5 forintért, a 10 kilósat 8 forintért, a 20 kilósat pedig 10 forintért szállítja a posta. a házhozkérés díja az eddigi 1, 2 és 3 forint helyett jövőre már egységesen két forint lesz. a belföldi postautalvány űrlapot és a csomagszállító levelet a posta ezentúl - 10, illetve 40 fillér helyett - ingyen bocsátja a közönség rendelkezésére.

képeslevelezőlapot - ha az nemcsak üdvözlő szöveget tartalmazott - 40 fillérért továbbították. ezután tekintet nélkül a szöveg tartalmára és mennyiségére - gyakorlatilag a képeslap arra kijelölt részét tele lehet írni - 20 fillérért szállítja a posta az egész országban.

a távbeszélő szabályzat módosítása szerint január 1-től megszűnik az állami vállalatoknál - a gyáraknál, a vállalatoknál - hivataloknál, stb - a telefon díjátalány. az állami vállalatok a telefon főállomások és társasállomások után alapdíjat és átlagos helyi beszélgetési díjat vizetnek, ezt a posta telefonállomásonként az előző évi helyi beszélgetések alapján állapítja meg. az állami vállalatok az átlagos helyi beszélgetési díj helyett kérhetik a tényleges beszélgetési díj felszámítását.

az intézkedés a fővárosban mintegy 1500 vállalat 30 000 telefonállomását, a vidéki vállalatok körülbelül 13 000 telefonállomását érinti. a posta még ezen a héten ezeknek a vállalatoknak vászlevelezőlapokat küld, amelyeken bejelenthetik, melyik forma szerint kérik jövőre a telefondíj elszámolását. /mti/

8.57/-n

9.10. fe

-6-

bb 14. karácsonyi ajándékcsoomag győrből dévaványára

vid/tné/m/sr

1963. december 19.

a győri richards finomposztógyár fésűsfonodájának kossuth brigádja, egy évvel ezelőtt olvasott a nők lapjában a dévaványai gyermekotthon életéről. az újságcikkből tudták meg, hogy az ottlévő gyermekek egyikének- másikának még nincs fogadott patronáló szülője. a 20 tagú női brigád levelet írt dévaványára, melyben gyermeküknek fogadtak két leánytestvért, a 11 éves csuvarszky ilonát és 7 éves hugát, klárikát. a kossuth brigád tagjai még a nyáron meghívták őket, töltsék a vakáció egy részét győrből. a két kislány megérkezett és a brigád tagjai felváltva látogattak vendégül őket. a brigádszülők most karácsonyi ajándékot állítottak össze a két kislánynak. /mti/

bb 16. a lakóházak szerelésének gyorsítását segíti az építőipari tudományos egyesület miskolci csoportja

vid/te/m/ki

1963. december 19.

borsod megyében a lakásépítkezések gyorsítását már számos kezdeményezéssel segítette az építőipari tudományos egyesület miskolci csoportja.

a nagy ipari megyében a harmadik ötéves tervben - többek között miskolcon, ózdon, kazincbarcikán, tiszaszederkényben és sátoraljaujhelyen - újabb 20. 100 lakást építenek. a munkákra kellő időben felkészültek. így például az idén alsózsolcán új épületelemgyár, kazincbarcikán pedig könnyűbetonggyár kezdte meg a termelést. a szakemberek véleménye szerint a harmadik ötéves terv lakásépítési feladatait blokkos építési módszerrel nem tudják megoldani. ezért az egyesületben dolgozó tervezők és mérnökök, valamint a két új gyár műszaki szakemberei egy érdekes terv megvalósítására komplex munkabizottságot alakítottak. az a céljuk, hogy a kazincbarcikai könnyűbetonggyárban az ugynevezett gázszilikát anyagból vakolást nem igénylő, falnagyságu panelokat, alsózsolcán pedig lehetőleg szobanagyságu födemelemeket készítsenek. ezeknek az építőanyagoknak a felhasználásával a lakóházak összeszerelése gyári jellegűvé válik és lényegesen meggyorsul.

a komplex brigád már megkezdte munkáját. a két üzemben kísérleteket végeznek a gazdaságosabb építőelemek gyártásának bevezetésére, a miskolci tervező vállalat mérnökei pedig olyan lakóházat terveznek, amelyet panelból szerelhetnek össze. a munkabizottság számítása szerint az első kísérleti lakóház építését az új anyagokból már 1965-ben megkezdik. /mti/

le

9.03/-n

9.10. fe

-7-

bb 10. mintegy ötezer társadalmi ellenőr kíséri figyelemmel a karácsonyi forgalom lebonyolítását a budapesti üzletekben

i hi/tm vm zs

1963. december 19.

a boltok, áruházak, ünnepek előtti megnövekedett forgalmának lebonyolítását budapesten mintegy ötezer tanácsi, üzemi és vállalati társadalmi ellenőr kíséri figyelemmel. ezekben a napokban fővárosszerte több ezer próbavásárláson, ellenőrzésen győződnek meg arról, állják-e az üzletek a vásárlók „rohamát”, nincs-e fennakadás az áruk kiszállításában, a minőségben.

fokozott gonddal ellenőrzik azokat az üzleteket, amelyek ajándéktárgyak eladásával foglalkoznak. a játékboltokban például úgynevezett cél-ellenőrzésen vizsgálják, hogy az előírás szerinti árcédula rajta van-e minden ajándéktárgyon, s a „fogyasztók”, a gyermekek egészségvédelme érdekében azt is figyelemmel kísérik, hogy a játékboltok dolgozóinak van-e érvényes egészségügyi könyvecskéjük.

a társadalmi ellenőrök felkeresik a háztartási és illatszer-boltokat is, ahol az előre elkészített ajándékosomagok egyikét-másikat megvizsgálják: valóban az árnak megfelelő használati és luxuscikkeket tartalmazza-e. a fenyőfa-árusító helyeken azt nézik, hogy nem rövidebb-e a fa néhány centiméterrel - azaz pontos-e a mérés- s az ára nem „hosszabb-e”, néhány forinttal az előírásosnál.

a kilencedik kerületben a társadalmi ellenőrök a panaszkönyveket is felülvizsgálják. bár a karácsonyi vásár még javában zajlik, annyit máris megállapítottak, hogy a bejegyzések száma a tavalyi csucsforgalmi időhöz hasonlítva emelkedett. örvendetes azonban, hogy nem a panaszok száma nőtt meg, hanem inkább a dicséreté és az elismerésé; sok vásárló ugyanis a bolti dolgozók jó munkájáért, az udvarias kiszolgálásért a panaszkönyv lapjain mond köszönetet./mti/

- . -

bb 11. elkészült a sorozatban gyártható acélszerkezetű üzemsarnok terve

i sb/gk vm vg

1963. december 19.

a tipustervező intézet mérnökei újfajta üzemsarnokot terveztek. a szokástól eltérően különleges acélszerkezetből alakították ki az üzemsarnok vázát és tetőszerkezetét.

/folyt.köv./

9.10/-n

9.10.1963

-8-

bb 11. elkészült.....1.folyt./vm

böhönyey jános, sárvári istván, szabuka sarolta építész és prepelicza györgy, guoth istván statikus vastag idomvasak helyett mindössze 2-3 milliméteres lemezből összeállított acéltartókat tervezett. ez az új szerkezet több mint 40 százalékkal könnyebb a régi fajtánál. nagy előnye az is, hogy az új szerkezethez nem kell több vasat adni az országnak, mint a szokásos betonvázás üzemsarnokok építéséhez. a betont megtakarítják. ezt azt jelenti, hogy az épület súlya egy tizedére csökken, s sokkal egyszerűbb az alapozás és jóval kisebb a szállítási költség, mert kevesebb anyagot kell fuvarozni az építkezéshez.

az intézet mérnökei 18x6 és 18x12 méteres alapterületű épületrészt terveztek. ezekből a tetővel ellátott és oszlopokon álló épületdobozokból kell összerakni a csarnokokat. a könnyű acélszerkezetű épületrészeket sorozatban lehet gyártani, s csupán ezeknek az „építőköcskéknek”, a számán mulik majd, mekkora alapterületű üzempületet alakítanak ki. az előregyártott acélszerkezetekből három-négy hét alatt lehet összeszerelni négy-ötezer négyzetméteres üzemsarnokokat, raktárakat vagy mezőgazdasági épületeket. a tervezők most elkészítették egy 430 négyzetméteres kísérleti üzemsarnok tervét is, amelyet a jövő évben építenek fel az építéstudományi intézet szentendrei telepén, hogy kipróbálják az újfajta acélszerkezeteket./mti/

- . -

bb 15. általános iskola és diákszálló építését kezdték meg zalaegerszegen

vid te vm sr

1963. december 19.

a hideg idő ellenére zalaegerszegen az újjáépítésben, hozzáfogtak egy tizenhat tantermes általános iskola és egy 150 személyes diákszálló alapozási munkáihoz. a tízmillió forintos beruházásból jut tornateremre, szertárakra, s szakköri helyiségekre is. a három emeletes diákszálló építési költsége hét és félmillió forintot tesz ki. az épületben klubszobákat, konyhát és étkezdét is berendeznek. mindkét oktatási intézmény a következő tanév kezdetére készül el./mti/

- . -

9.30/-n

9.10.1963

-9-

le

bb 17. januárban megkezdte az üzemszerű termelést közép-európa egyik legmodernebb szénbányája, a komlói zobák akna.

1 szf/tm/m/vg

1963. december 19.

az esztendő végével lezárul az utóbbi évek egyik legjelentősebb nehézipari beruházása, a komlói zobák akna építésének első szakasza.

Évtizedes munka érkezik el ezzel fontos állomásához. a tíz éve megkezdett aknamélyítés időközben hosszabb ideig szünetelt. majd 1957-ben, a helyes irányba terelt beruházási politika eredményeként indult meg újra erőteljesen. az egymilliárd százhetven millió forintos beruházási előirányzatból eddig 800 millió forintot költöttek közép-európa egyik legmodernebb, az ország legkorszerűbb, legmélyebbre tervezett szénbányájára. a hatalmas összegből nemcsak az építészeti és gépészetileg modern, gépesített rakodásu - szállításu bánya földalatti berendezései készültek el, hanem valamennyi külszíni létesítménye is. a különleges ikerakna két tornya magasan kiemelkedik a környezetből, versenyez velük a tízemeletnyi magas, 18 méter széles hűtőtorony, amely nemcsak méreteinél, hanem előnegyártott hullámpaneles építészeti megoldásánál fogva is egyedülálló az országban.

transzformátor állomása közép-európa-szerte párját ritkítja. rejtett világításu, lég- és hőkondicionált, ezernyi kapcsolóju vezénylőtermében az ügyeletes elektrikus központilag indíthatja és állíthatja le a turbokompresszorokat, a szellőző berendezés ventilátorait. zobák akna legalsó szintjét 812 méter mélyre tervezik. jelenlegi legmélyebb termelőhelye már több mint 600 méterre van a felszín alatt. ilyen mélységben rendkívül nagy a hőség, ezért világviszonylatban is ritkaságszámba menő nagy teljesítményű szellőző berendezéssel szerelték fel. óriás-ventillátora percenként hatezer köbméter friss levegőt juttat a föld alá és a bánya 30-40 fokos hőmérsékletét 24-26 fokra csökkenti. összesen 40 kilométer hosszú vágot szellőztet majd.

a külszínen a segédüzemekén és az irodaházon kívül készen áll a minden kényelemmel ellátott 1200 személyes, garázsos munkásszálló /a garázsban már ott sorakoznak az eddig beköltözött lakók kocsijai/, a 3000 személyes szép fürdő, amelyet a komlói erőmű lát el melegvizzel. a bánya közvetlen közelében száz készenléti lakás nagyrészt már elkészült. komlón 506 lakást építenek a zobáki bányászoknak, a jövő évben ebből már 304-et átadnak.

a próbaüzemének befejezéséhez közeledő új bánya jelenleg napi 40 vagon szenet ad. január másodikán megkezdik az üzemszerű termelést, ettől kezdve 50 vagonra nővelik napi teljesítményét. április 4-re tervezik ünnepélyes átadását. dolgozói vállalták, hogy ekkorára 100 vagonra emelik a napi termelést, majd év végéig 150 vagonig fokozzák. tervezett legnagyobb teljesítményét a napi 300 vagon 1968-ban éri el. a januári üzembehelyezéssel már hivatalosan is megkezdődik a 65 millió tonna jó minőségű feketészen kibányászása. /mti/

9.58/-n

-10-

bb 18. tervén felül száz termelőszövetkezet kap még az idén csibeetetőgépet - jövőre ötszáz gép készül balassagyarmaton

vid te vm szf

1963. december 19.

a mezőgazdaság fejlődésével lépést tartó ötletes új gyártmánnal jelentkezett a balassagyarmati villany-és épületszerelő vállalat a tavalyi budapesti mezőgazdasági kiállításon. a tanácsi kezelésben lévő üzemben készítették az első hazai gyártmányu, ötezer csibe táplálására alkalmas etetőgépet. ezután sorra jelentkeztek a baromfitenyésztéssel foglalkozó termelőszövetkezetek és állami gazdaságok a balassagyarmatiak ötletes berendezéséért. az idén már háromszáz csibeetetőgépet gyártott terv szerint a vállalat. a termelőszövetkezetek azonban év közben további igényeket jelentettek be.

az éves terv szerinti 300 etetőgépet már október végéig megkapták a termelőszövetkezetek. december közepén hozzáláttak a négy századik etetőgép szereléséhez is. így még az idén tervén felül száz termelőszövetkezet kapja meg a balassagyarmatiak csibeetetőgépét. jövőre ötszáz ilyen berendezés készül balassagyarmaton. /mti/

bb 19. könyv a békés megyei munkás és szegényparaszt mozgalomról

t vid tné vm sr

1963. december 19.

a békés megyei szegényparasztság és a munkásság helyzetéről küzdelméről a horthy korszakban 250 oldalas értekezés jelent meg a napokban dr. virágh ferenc békéscsabai tanár tollából.

a könyv képekkel illusztrált fejezetei az illegalitásba kényszerült kommunista párt békés megyei munkájáról is szemléltetést adnak. /mti/

bb 20. szolgáltató kombinát létesül szombathelyen

vid te vm ki

1963. december 19.

újabb jelentős létesítménnyel gazdagodik szombathely. a bajcsy-zsilinszky utca és a lenin ut sarkán szolgáltató kombinátot építenek. a munkákat már megkezdtek, a kombinát helyén a földszintes, korszerűtlen épületeket lebontották. az új létesítményben többek között mérték szerinti szabóság, férfi és női cipőrészlég, ruha-és cipőjavító, fodrászat, kozmetika, fényképész és órajavító részleg működik majd. az emeleti részen az irodahelyiségek és egy állandó bemutatóterem kap helyet. /mti/

10.02/-n

-11-

le

bb 21. nyugdíjazása után is folytatja tudományos munkáját

vid tné vm sr

1963. december 19.

dr. kőszegi dénes, a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszerészi vegytani intézetének igazgatója, az idén töltötte be 75. életévét és nyugdíjba ment. megszakítás nélkül 52 éven át oktatott, nevelt, kutatómunkát végzett. hatvanhat tudományos közleménye jelent meg hazai és külföldi folyóiratokban.

a jó egészséggel bíró dr. kőszegi dénesnek, a szegedi orvostudományi egyetem tanácsa lehetővé tette, hogy nyugdíjazása után is folytassa tudományos munkáját régi intézetében./mti/

- . -

bb 22. óvjuk, mentsük az erdők, mezők értékes vadállományát

i cs/hné vm ká

1963. december 19.

a viszonylag korán beköszöntött sokhavas, kemény fagyokat hozó tél kritikus helyzetet teremtett a vadgazdaságokban, illetve a vadásztársaságok területein: erdeink, mezeink hasznos apró- és nagyvadja a szokottnál fokozottabb védelemre szorul.

a magyar vadászok országos szövetsége ezért felhívással fordul az ország valamennyi vadászához, továbbá az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek dolgozóihoz, hogy a területeiken mindenütt létesítsenek vadetetőket és rendszeresen lássák el ezeket takarmánnyal. különösen fontos, hogy valamennyi vidéken gondoskodjanak a mezőgazdaság két leghasznosabb vadmadara, a fogoly és a fácán etetéséről, mivel a legtöbb helyen vastag hótakaró akadályozza ezeket az élelem felkutatásában. az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek dolgozói segítsék mindenütt a vadásztársaságokat./mti/

- . -

bb 23. könyvtárépítkezések somogy megyében

k fm/ vm fm

1963. december 19.

somogy megyében korszerűsítik a tanácsi könyvtárhálózatot. kaposvárott befejezés előtt áll a hétmillió forintba kerülő megyei könyvtár építkezése és ugyancsak rövidesen elkészül a fonyódi járási könyvtár új székháza. dolgoznak már a másfélmillió forintos költséggel marcaliban építendő új járási könyvtár tervein is, a kéthelyi községi tanács pedig a községfejlesztési alapból létesít korszerű, szabadpolcos könyvtárat./mti/

- . -

10.07/-n

-12-

le

bb 24. új, nagyteljesítményű permeterzőgépek

i ie/m/ká

1963. december 19.

tíz tagú permeterzőgép-család tervei készültek el a mezőgépfejlesztési intézetben. a szántóföldeken, gyümölcsösökben és szőlőkben jelenleg is több különböző típusú permeterzőgépet használnak, ezek azonban teljesen eltérő szerkezeti elemekből állnak, s így nem gyárthatók egységes sorozatban. zömük egyébként is meglehetősen elavult, s nem felel meg az újabb típusú erdőgépeknek.

az új permeterző berendezések a d-4k és az ue -28 jelű, valamint a különböző hidastraktorok munkagépei lesznek. a d-4k-hoz az eddiginél 3-4-szer nagyobb teljesítményű, automatizált gépet terveztek. működtetéséhez nem kell külön gékezelő, s naponta 30-50 holdra juttatja el a permeterző anyagot. az ilyen nagyteljesítményű gépet - amelyet ugyyszólván egész Európában sehol sem alkalmaznak - legnagyobb üzemi gyümölcsöseinkben lehet majd jól kihasználni. a szőlők védelméhez most elsősorban terveztek külön gépeket a keskeny és a széles sortávu telepítések részére. ezekből a gépekből jövőre készül el a minta sorozat. /mti/

- . -

bb 25. 90 millió forintot költöttek az idén gépvásárlásra győr megye termelőszövetkezetei

vid/j/m/ká

1963. december 19.

győr megyében az idén nem késtek meg az időszerű munkákkal, idejében végeztek a vetéssel, az őszi termények beszállításával, s a mélyszántással is. ez jórészt annak köszönhető, hogy a közös gazdaságok nagyobb, korszerűbb gépparkkal rendelkeztek, mint a korábbi években. a megye termelőszövetkezetei 1963-ban csaknem 90 millió forintot fordítottak gépek vásárlására, többek között 285 új traktort, 20 silókombájnt, 35 tehergépkocsit, 310 pótkocsit szereztek be, ezenkívül 114 erdőgépet vettek át a peresztegi és a sopronhorpácsi gépállomástól. jövőre újabb 165 erdőgépet szándékoznak vásárolni. /mti/

- . -

bb 26. félmillió forint prémium cukorrépaért

vid/j/m/ká

1963. december 19.

a szajoli vörös csepel termelőszövetkezet az idén 200 holdon termelt cukorrépa. a területet kiosztották a gazdák között művelésre, és öntözték is az értékes ipari növényt. a szajoliak az őszi holdanként 360 mázsás termést takarítottak be. nemcsak a növényápolókat, hanem a vetésért és a szállításért a fogatosokat és a traktorosokat is prémiumban részesítették. most a cukorrépa után csaknem félmillió forint jutalmat osztottak ki. a fogatosok és traktorosok átlagosan 2000, a növénytermesztők pedig 2.300 forintot vittek haza. /mti/

- . -

10.13/-n

-13-

10.40

le

bb 29. szerződés a szegedi orvostudományi és a hallei egyetem között

vid lk vm sr

1963. december 19.

dr. tóth károly, a szegedi orvostudományi egyetem rektora és dr. szilárd jános, az egyetemi pártbizottság képviselője egy hetet töltött Halleban az ottani egyetem meghívására. dr. tóth károly rektor a külföldi utról visszatérve nyilatkozott az mti munkatársának:

- két évvel ezelőtt felmerült az a gondolat, hogy a német demokratikus köztársaság valamelyik egyetemével baráti szerződést kössünk s az eddigieknél szorosabb kapcsolatot létesítsünk. Összel a Halle-Wittenberg-i társintézményünk rektora és orvostudományi karának dékánja járt nálunk s akkor megbeszéltük a szerződés tervezetét. ennek végleges jóváhagyására és hivatalos formába öntésére most került sor, amikor részt vettünk a Hallei egyetemi napokon. ezek az érdekes és hagyományos ünnepek minden esztendőben a szélesebb körű nyilvánosság bevonásával zajlanak le. a meghívott hazai és külföldi vendégek ilyenkor meglátogatják a klinikákat s közelebbről megismerkednek az egyes fakultások munkájával, életével.

- ottlétünkön szerződésben rögzítettük megállapodásainkat. az egyezmény célja a tudományos kutatók személyes kapcsolatainak, s ezen keresztül népeink barátságának elmélyítése, a szocialista nevelésre vonatkozó tervek és elgondolások kicserélése, tapasztalatcsere az oktató-kutató munkában s kölcsönös tájékoztatás intézményeink életéről; bensőséges együttműködés kialakítása.

- megállapodtunk abban, hogy kölcsönösen egy-egy oktatót küldünk, illetve fogadunk hat hónapi időtartamra, illetve kevesebb időre, arányosan több személyt. a külföldi utra házi pályázatot hirdetünk, amelynek alapján tudományos bizottság bevonásával, az egyetemi tanács dönt a kijelölésről. a nyár elején szegeden közös tanácskozást tartunk vagy az egyetemi oktatás reformjáról, vagy egy speciális témakörrel, esetleg a Hallei és a szegedi egyetem intézményeinek munkájáról adunk részletes tájékoztatást.

- a szerződés - úgy gondoljuk - nemcsak a tudomány, hanem egyben népeink barátságának ügyét is eredményesen szolgálja. /mti/

- . -

10.26/-n

-14-

1150

P.

le

bb 27. 125 millió forint az öntözés tiszta haszna a közép-tisza vidékén

vid/j/m/ká

1963. december 19.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóságon elkészült az öntözési „zárszámadás”, az igazgatóság működési területén, szolnok megyében, valamint heves, bács és pest megye egy részén összesen 101.000 holdat öntöztek, ebből 92.000 holdat szolnok megye területén. a tiszából, a zagyvából, valamint a kisebb vízfolyásokból 208 millió köbméter vizet szolgáltatottak a termelőség-tervezeteknek, állami gazdaságoknak. az öntözés az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is meghálálta a ráfordított pénzt és fáradságot. a vizkiemelés, a különböző üzemeltetési költségek és az öntözőtelepek építési költségének egy évre eső részének levonása után megállapították, hogy az öntözés a közép-tisza vidékén 125 millió forint tiszta hasznot hozott a termelőség-tervezeteknek és az állami gazdaságoknak.

azokon a helyeken, ahol az öntözővízzel jól gazdálkodtak, még az átlagnál is jobb eredményt értek el. a szajoli vörös csepel csaknem egymillió forint, a kőteleki ezüstkalász másfél-millió, a tiszakécskei tiszagyöngye isz pedig 1.2 millió forint tiszta jövedelmet könyvelhetett el az öntözés hasznaként. /mti/

...

bb 28. három közös agrártudományi intézetet hoznak létre a kgst-országok - eredményes nemzetközi együttműködés a mezőgazdasági kutató munkában

i ie/m/ká

1963. december 19.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottságának a közelmúltban tartott 15. ülése jóváhagyta a kgst-országok közös agrártudományi kutató munkájának 1964. és 1965. évi tervét. ezekről a tervekről, s az eddigi közös munkáról kért tájékoztatást izsák erika az mti munkatársa dr. soós gáborától, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetőjétől, a mezőgazdasági állandó bizottság magyar kormánybizottságának tagjától.

- milyen szervezeti formák biztosítják a szocialista országok agrártudományi kutatásainak összehangolását és ezzel nagyobb hatékonyságát?

- a szocialista országok mezőgazdasági kutatói már több mint egy évtizeddel ezelőtt felismerték, hogy a korszerű tudományos kutató munka ma olyan sok szellemi és anyagi feltételt kíván, amennyit az egyes országok nem képesek biztosítani a tudomány minden területén, s ezért elhatározták, hogy a legfontosabb problémákat közös erővel oldják meg. 1954 decemberében prágában tartották a mező- és erdőgazdasági kutató munkát koordináló 1. konferenciát és azóta két évenként rendeznek, felváltva más-más szocialista állam fővárosában koordinációs konferenciákat. /folyt.köv./

10.32/-n

-15-

1150

P.

le

bb.28. / három közös...1.folyt./m

ezek határozzák meg azokat, a mezőgazdasági termelés szempontjából legfontosabb kutatási témákat, amelyeket az illetékes kutató intézetek közösen gyorsabban és jobban tudnak megoldani, a konferenciákon jelölik ki a témavezető intézetet, a koordinátort és az együttműködő intézeteket az egyes szocialista államokból.

- a szocialista országok mezőgazdasági kutatási központjai 1956-ban berlinben tudományos együttműködési egyezményt kötöttek, azóta sikerült biztosítani a nemzetközi munkamegosztást az együttműködésbe vont témák jelentős részénél, s így az egyes országok intézetei kutatási eredményeiket egymás rendelkezésére bocsátják.

- milyen eredményeket hozott eddig az együttműködés a magyar mezőgazdaság számára?

- a tudományos problémák megoldása - elsősorban a nemzetközi együttműködést leginkább igénylő bonyolultabb kérdésekben - hosszú évek munkája, s általában további esztendőket vesz igénybe a kutatási eredmények széleskörű gyakorlati alkalmazása. ennek ellenére mezőgazdaságunk több ágazatában már az áruterelés növekedésével is mérhetjük a tudományos együttműködés hatékonyságát.

- a kgst keretében szervezett nemzetközi növényfajta-kísérletek például lehetővé teszik, hogy rendszeresen megismerjük a külföldi fajtaikat, felhasználjuk ezeket nemesítési alapanyagként, s hogy a hazaiaknál jobbaknak bizonyulókat egyszerű módon bevonjuk a köztermesztésbe. így terjedt el például nagyüzemeinkben az eddigi fajtaiknál nagyobb vagy jobb termést adó szovjet bezosztája 1 buza, az ndk-beli frigga tavaszi árpa, az uzrosz 17 és a dubovszkij 129 szovjet rizs, a nagy olajtartalmu krasznodari 1646 és a vniimk 6540 szovjet napraforgó, több lengyel és német burgonyafajta. a kgst egyik munkacsoportja dolgozta ki a szarvasmarha-ivadékvizsgálat egységes elveit és több részletének metodikáját. ez az ivadékvizsgálat nálunk már széles körben elterjedt, s a legértékesebb apaállatok kiváló tulajdonságainak átörökítése révén hozzájárul a tej- és hústermelés növeléséhez. a kgst-országok több közös kísérletet és tanulmányt folytatnak a növényvédelem terén is, új növényvédőszeres kipróbálására és a kártevők elleni védekezés optimális időpontjának, hatékonyabb technikájának kialakítására. így mi is kaptunk már néhány, a mieinknél hatásosabb és gazdaságosabb készítményt, s a közös kutatások segítségével kezdjük kialakítani a kártevők tömeges fellépését előre jelző egységes prognózisrendszert.

/folyt.köv./
10.40/-n

-16-

1150

P

bb.28./ három közös...2.folyt./ vm

burgonyatermesztésünkben máris érezteti kedvező hatását az ndk-tól és Lengyelországtól kapott nagymennyiségű egészséges vetőgumó, a nagy burgonyatermelő kgst-országok ezenfelül átadják nekünk kutatási módszereiket, nemesítési alapanyagaikat is s így az egyébként szükséges anyagi és személyi feltételek nagyrésztének megtakarításával is kialakíthatjuk majd a vírusmentes, egészséges hazai burgonyafajtaikat.

- milyen döntéseket hozott a további tudományos együttműködésről a mezőgazdasági állandó bizottság?

- a kgst-országok mezőgazdasági kutató intézetei mintegy 100 téma megoldásán dolgoznak közösen. a munka hatékonyságának fokozása, az erők koncentrációja érdekében az állandó bizottság most kiemelte a valamennyi állam számára legfontosabb 20 témát, s ezek megoldására határidőket tűzött ki. a tudomány és a technika általános fejlődésének megfelelően felvette néhány olyan új témát is, amelyek az eddigi egyezményekben nem szerepeltek. így a kgst-országok a jövő évtől kezdve már közös erőfeszítéssel és a nemzetközi munkamegosztás alapján foglalkoznak az összes fehérjetartalékok feltárásának lehetőségeivel, a baromfifarmok gépesítésének és automatizálásának módszereivel, a mezőgazdaság villamosítása tudományos alapelveinek kialakításával és a matematikai módszerek alkalmazásával a mezőgazdaságban.

a kgst-országok agrártudományi együttműködésében fontos szerepe van a dokumentációs munka összehangolásának is, amire szintén jelentős tervek születtek. közös szerkesztésben már készült a 6 nyelvű nemzetközi biometriai szótár és a nemzetközi mezőgazdasági szakszótár. 1964. január 1-én prágában megkezdte működését a nemzetközi mezőgazdasági tájékoztatási és dokumentációs központ, amely valamennyi tagállam részére készít majd kiadványokat, s a könnyebb tájékozódás végett kialakítja a világ szakirodalmának egységes dokumentálási módszerét. s végül: elkészültek az előzetes tervek a kgst-országok három közös kutató intézetének létrehozására, amelyek a takarmányozásban, a növényeket megtámadó vírusok és az állatok vírusos megbetegedéseinek vizsgálatánál értékesítik majd a nemzetközi munkamegosztás előnyeit./mti/

10.45/-n

1150

P

-17-

le

bb 30. a postások szakszervezete központi vezetőségének ülése

i kf/kf vm vg

1963. december 19.

a postások szakszervezetének központi vezetősége csütörtökön ülést tartott a szakszervezet cházár andrás utcai székházában. a tanácskozáson résztvett horn dezső a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese.

a központi vezetőség bérügyi kérdésekről tárgyalt majd a szakszervezet jövő évi költségvetését beszélte meg./mti/

bb 31. időjárásjelentés

gk vm

1963. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 19-én, csütörtökön 13 órakor:

hideg idő, többfelé havazás

a hideg időjárás európa-szerte tovább tart. a 40. szélességi foktól északra sokfelé havazik. hazánkban tegnap rendkívül hideg volt az időjárás napközben is. a köd az ország középső részein helyenként még a déli órákban sem szakadt fel. szórványosan jelentéktelen hószállingózást észleltek. a napsütés időtartama az országban 0 és 5 óra között váltakozott. a hőmérséklet napközben mínusz 7 - mínusz 16 fokig emelkedett. ma hajnalban a főváros környékén csak mínusz 13 - mínusz 17, máshol mínusz 17 - mínusz 22 fokig hűlt le a levegő. a hegyeken a hóréteg vastagsága ma reggel a következő volt: szabadság-hegy 18, dobogókő 16, nagyvillám 35, szentendre, lajosforrás 18, királyháza 20, kisnóc 26, galyatető 26, kékestető 25, mátraháza 19, farkasgyepű 26, misinatető 35, vaskapu-esztergom 20, telkibánya és bánkut 18 centiméter.

ma délelőtt országszerte igen hideg és sokfelé párás, ködös volt az idő, egy-két helyen hó is szállingózott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke mínusz 13.1 fok volt, 13.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, mérsékelten súlyos lyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: tulnyomóan borult, párás, ködös, hideg idő, sok helyen havazás. élénkülő déli szél, hófúvások.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 10 - mínusz 15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 5- mínusz 10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 128 centiméter./mti/

13.20/-n

-18-

le

bb 32. hazaérkezett az ensz-közgyűlésen résztvett magyar küldöttség

k zs/zs vm zs

1963. december 19.

az egyesült nemzetek szervezete tizenharmadik ülésén résztvett magyar küldöttség mód péternek, a külügyminiszter első helyettesének vezetésével csütörtökön hazaérkezett. a delegációt a ferihegyi repülőtéren péter jános külügyminiszter és a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta./mti/

bb 34. diósgyőri kőhőipari tanulók vállalták a hideg miatt távolmaradók helyettesítését

vid te vm ki

1963. december 19.

a diósgyőri 116-os kőhőipari tanulóiintézet növendékei már sokszor kivették részüket azokból a kezdeményezésekből, amelyek a közérdeket, a szocialista fejlődés ügyét szolgálják. nemrégiben például - az előző évek gyakorlatához híven - 1500 facsemetét ültettek el a lenin kohászati művek környékén. iskolájuk udvarát több száz négyzetméter területen parkosították. az is hagyományá vált már náluk, hogy leendő munkahelyükön, a lenin kohászati művekben segítik a sürgős munkákat, mint például az anyag ki-és berakást, vagy a szakmában jártasabbak helyettesítik a betegség miatt távolmaradó idősebb dolgozókat. az utóbbi három hónapban például az olvasztár-, a martinász-és a hengerésztanulók mintegy ötezer tonna vegyes kohászati terméket készítettek önálló műszakon. most erejükhez mérten a hideg idő következtében előállott nehézségek elhárításából is kiveszik részüket. az utóbbi napokban az iskola mintegy másfélszáz tanulója dolgozott több órán át a gyárban a hó eltakarításánál. a tapasztaltabb melegüzemi tanulók pedig vállalták, hogy a téli közlekedési nehézségek miatt kimaradó idősebb dolgozókat rendszeresen helyettesítik, hogy a termelés folyamatoságát ezzel is segítsék. a „beugró” műszakokra százhusz harmadéves tanuló vállalkozott./mti/

bb 35. hajók telelnek a keleti fűcsatornában

vid te vm ki

1963. december 19.

az észak-magyarországi vízügyi igazgatóságnak az elmúlt években sok gondot okozott a vontató-és teherszállító hajók átteleltetése, mert féltő volt, hogy a tiszán vagy a bodrogon veszteglő járművekben a jégtáblák károkat okoznak.

/folyt.köv./
14,50/m

- 19 -

K. O. O. O.

MO

/bb 35. hajók.....1.folyt./vm

ezért az idén biztonságos menedékhelyen, tiszalök felett, a keleti főcsatornában rendeztek be téli kikötőt. a csatornában - ahol erős jégzajlástól nem kell tartani - a tiszta befagyásáig 10 teherszállító uszály, négy vontató és egy jégtörőhajó talált menedéket.

csütörtökön tokaj környékén huszfokos hideget mértek és 15 centiméter vastagra hizott a tiszta jégpáncélja. ezért a jégtörőhajót befűtötték és készenlétbe helyezték, hogy bármikor kifuthasson a folyóra. amennyiben a jég tovább vastagodik, a tiszalöki duzzasztógát felett megkezdik a jég törését./mti/

- . -

bb 33. több mint kétszáz mentesítő járatot indít, 1.8 millió utas szállítására készült fel a budapesti mávaut - autóbusszcsatlakozások a mentesítő vonatokhoz

i kf/kf vm vg

1963. december 19.

az autóközlekedés a vasúttal egyetértésben készült fel a karácsonyi és az újévi csucsforgalom zavartalan lebonyolítására. a megyei autóközlekedési vállalatok a vasut közlekedési rendjéhez igazodva megerősítik a járataikat s szükség esetén kisegítő kocsikat helyeznek üzembe. gondoskodtak róla, hogy a mentesítő kisegítő vonatokhoz is mindenütt legyen autóbussz csatlakozás.

a budapesti mávaut a hideg idő ellenére egész kocsállományát menetkészen tartja. már december 21-től sűríteti menetrendszerű járatait, a csucsforgalmi időben pedig - 23-án és 24-én - több mint 200 mentesítő járatot állítanak forgalomba. december 26-án estétől ugyanennyi kocsival gondoskodnak a fővárosba utazók szállításáról. december 21-től 27-ig, a nyolc nap alatt, mintegy 1.8 millió utasra számít a vállalat. elegendő kocsit adnak az ibusz különféle utazásaihoz is. az eddigi igények alapján mintegy 40-50 különjáratot indítanak s üzembehelyezik a „hó-és a sibuszokat,, is. a karácsonyi hármas ünnepen több kocsit állítanak forgalomba a dobogókői és a lajosforrási vonalakon.

az engels téri pályaudvaron és az ibusz irodákban már napok óta elővételben árusítják a jegyeket. az ünnepek előtti napok, órák zsufoltságát bizonyára enyhíti majd, hogy már eddig több mint 9 000 autóbusszjegyet adtak el elővételben./mti/

- . -

15.-

- 20 -

16.05
Cine

Me

bb 36. zárszámadás a makói általános iskolások termelőszövetkezetében

vid j szb ká

1963. december 19.

makón, az országos hírű uttörő termelőszövetkezet segítségével a helyi bartók béla általános iskola tanulói öt évvel ez előtt alakították meg kis közös gazdaságukat. a gyerekek kétholdas szövetkezte most tartotta „jubileumi,, zárszámadását. sarró istván, a tsz elnöke -, aki már gimnáziumba jár, de az általános iskolások kérésére megtartotta régi tisztségét - beszámolójában elmondotta, hogy csaknem 20 000 forintos tiszta jövedelemmel zárták az évet. különösen jól fizetett a tájnövény, a vöröshagyma. egy hold terméséért 13 000 forintot kaptak. a kisdiákok nemcsak termeléssel foglalkoztak, hanem a fűszernövények osztályozásával, csomagolásával is, s a vöröshagyma nagy részét exportra adták.

a kis szövetkezet tagjai között 12 000 forintot osztottak ki. a legszorgalmasabban dolgozó tanuló, nagy lujza 980 forintot kapott. a diákok jácint- és egyéb virágmagvakat is termeltek, az új gazdasági évben pedig sertéstenyésztéssel is foglalkoznak./mti/

-.-

bb 37. a kőrös-vidéki halászok, vadászok küzdelme a hideggel - naponta 500 kiló halat fognak a jég alatt

vid j szb ká

1963. december 19.

a halban és apróvadban gazdag kőrösök vidékén a halászoknak és a vadászoknak komoly gondot okoz a hideg tél és a vastag hótakaró. a gyulai erdőgazdaság és a vadásztársaságok területén hóékék turják szét a 30-35 centiméter vastag hóréteget, hogy a nyulak és egyéb vadak könnyen a téli etetőhöz férjenek. naponta 30 szán hordja a szálas- és az abraktakarmányt ezernél több etetőbe.

a kőrösök ártereiben hajnalonként minusz 18-20 fok a hőmérséklet. a fázós cinkék és egyéb madarak, de még a cifra tollú fácánok is behúzódnak a parkokba, gyümölcsösökbe, a dusabb lomkoronájú fák, bokrok aljába. a legvédettebb terület ezen a vidéken a szarvasi arborétum, ahol a pávák társaságában jól megférnek a szárnyasvadak, énekesmadarak, s megfelelő buvóhelyet találnak az egzotikus cserjék, disznónövények, fenyőcsoportok aljában.

a halászoknak sem kevés a gondjuk. a folyók, holtágak, halastavak teljesen befagytak, s a hótakaró elzárja a levegőt és a napfényt a vízi élőlényektől. a kőrösi halászok, a biharugraiak és a szarvasiak a lékelésen kívül a havat is eltávolítják a jégről. a hideg idő ellenére a gyomai viharsarok halászati tsz-be tömörült kőrösi halászok a jég alatt naponta 450-500 kiló halat fognak./mti/

-.-

15.55/- szb

-21-

16.05
Cine

Me

bb 38. 5000 szán a szabolcsi földeken

vid j szb ká

1963. december 19.

szabolcs-szatmár megyét 30 centiméteres hó borítja, s ez teljesen megbénította a tehergépkocsik forgalmát a dűlőutakon. a szövetkezetek azonban most akarják kiszállítani a trágyát a termőföldekre, hogy tavasszal több idő jusson a talajelőkészítésre. előszedték tehát a szánokat, s már az első havas napon munkához láttak. a kemény hideg ellenére 5000 szánnal dolgoznak, s napon-ta több mint 100 000 mázsa istállótrágyát raknak szarvasokba a kapásveteményeknek kijelölt földek végében. /mti/

--

bb 40. csaknem 20 vontatóhajó menti az uszályokat a zajló dunában - baja és mohács térségébe indultak a dunai jégtörők

i sb/tm szb vg

1963. december 19.

a dunán szokatlanul gyorsan erősítette a zajlást a hideg. a szerdai 30-35 helyett csütörtökön már a víztükörnek 60-80 százalékat foglalták el a jégtáblák. alig 5 nap alatt sokasodott meg ennyire a jég, pedig más években rendszerint 10 nap kellett a zajlás megerősödéséhez. ez a gyorsaság kellemetlen meglepetést szerzett a dunai hajóforgalomnak is. regensburgtól az alsó dunai renniig csupán a mahart-nak 245 uszályát és 33 vontató hajóját fogta körül a zajlás. csütörtökön délig azonban már 155 uszályt kimentettek a jégből és biztos kikötőben helyezték el 15 vontatót is. 18 motoros vontatóhajó azonban teljes erővel folytatta a zajlásban maradt 90 magyar uszály és egyéb külföldi teherhajók mentését. néhány folyamszakaszon már annyira sűrű a jégtábla, hogy különleges „harci”, rendbe kellett beosztani az uszályokat, nehogy megsérüljenek. ezért a vontatással elfoglalt motoroshajó előtt még egy vontató, vagyis „előfogat”, tört utat a zajlásban, hogy elterelje a jeget.

csütörtökön elindultak bajai és mohácsi támaszpontjukra a dunai jégtörők. pénteken reggelre már mind a hat korszerű jégtörőhajó megérkezik harci körletébe és megkezdik a zajló jég utjának egyengetését. szükség esetén a magyar jégtörőhajók a határon túli folyószakasz megtisztításában és a jég beállításának késleltetésében is tudnának segíteni. ezért a támogatás körülményeiről és lehetőségeiről most tárgyalást kezdtek a magyar és a jugoszláv vízügyi szervek. /mti/

--

16.03/- szb

-22-

16.30 Cse

me

bb 39. megemlékezés jánosik szlovák népi hős halálának 250. évfordulója alkalmából

vid tne-lm sr

1963. december 19.

csütörtökön a csehszlovák kultúra és a békés megyei moziüzemi vállalat, a békéscsabai szabadság filmszínházban emlékezett meg jánosik, szlovák népi hős halálának 250. évfordulójáról.

az ünnepséget dr. rudolf holcik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója nyitotta meg, majd jancsó adrienne előadóművész szlovák népballadákat szavalt. ezután levetítették a „jánosik”, című színes, szélesvásznú csehszlovák történelmi filmet. /mti/

--

bb 41. ausztriában vendégszerepeltek a szombathelyi bartók béla zeneiskola tanárai

vid tne-lm zs

1963. december 19.

a szombathelyi bartók béla zeneiskola tanáraiból alakult savaria musicans együttes az ausztriai fürstenfeldben vendégszerepelt a helyi zeneiskola meghívására. az együttes, amely két nagysikerű koncerten lépett a közönség elé, csütörtökön visszaérkezett szombathelyre. /mti/

--

bb 42. ülést tartott a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport

vid ten-lm zs

1963. december 19.

csütörtökön debrecenben dr. tatár kiss lajos elnökletével ülést tartott a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport. az ülésen a jövő évi munkatervet vitatták meg, s elhatározták, hogy legközelebbi ülésükön a földgáz és melegvíz hasznosításának kérdését, valamint a hajdu-bihar megye és debrecen lakosságának egészségügyi helyzetéről szóló jelentést tárgyalják meg. /mti/

--

16.07/- szb

-23-

16.30 Cse

me

bb 43. megkezdődött 259 000 holdnyi terület szervezett talajvédelme nógrádban - talajvédelmi tanácskozás salgótarjánban

vid j-Lm ká

1963. december 19.

csütörtökön talajvédelmi tanácskozást rendeztek salgótarjánban termelőszövetkezeti elnökök, állami gazdasági igazgatók, mezőgazdászok, tudományos kutatók, párt- és tanácsi vezetők részvételével.

duch tivadar, a magyar tudományos akadémia kutatója talajvédelmi feladatok nógrád megyében címmel tartott előadást. bejelentette, hogy a nógrád megyei pártbizottság és az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportjának kezdeményezésére 1964-et talajvédelmi évvé nyilvánították nógrádban. ennek megfelelően megkezdődött a 259 000 holdnyi művelésbe vont terület szervezett talajvédelme. a tudományos akadémia közreműködésével ugyanis megállapították, hogy az utóbbi évtizedekben fokozatosan romlik a nógrádi domb- és hegyhátak termőképessége. évente több, mint háromnegyedmillió métermázsza búzának megfelelő mezőgazdasági termék esik ki erózió következtében, s a tápanyagvesztés tovább 300 millió forintnyi kárral sújtja a nógrádi mezőgazdaságot. a csaknem félmilliárdos évenkénti kár jelentősen visszaveti a termelőszövetkezetek gazdálkodását. a 3004/6-os rendeletben biztosított rendkívüli állami támogatást igénybe véve most az egész megyét átfogó talajvédelmi munka kezdődött. a jövő évre összesen 19 millió forintos állami támogatást és 20 nehéz traktort kapnak erre a célra./mti/

--

bb 44. pótolta exportelmaradását, az év végére programszerűen teljesíti exporttervét a ruhaipar - az idei és a jövő évi tervről tárgyalt a ruházati szakszervezet központi vezetősége

t sl/tr-Lm vg

1963. december 19.

a ruházati/dolgozók szakszervezetének központi vezetősége csütörtöki ülésén meghallgatta horváth gyula, könnyűipari miniszterhelyettes beszámolóját az idei terv várható eredményéről és a jövő évi feladatokról.

a miniszterhelyettes elmondotta, hogy különösen az exporttervek teljesítésében az év első felében igen nagy volt az elmaradás. e tartozást azonban fokról-fokra sikerült felszámolni és az év végére már nemcsak forint értékben, hanem programszerűen is teljesíti 1963 évi exporttervét a ruhaipar. a teljes termelési terv helyzete ennél valamivel kedvezőtlenebb, itt is sokat sikerült azonban pótolni a tartozásból, s az év végére legfeljebb néhány tized százalékos elmaradással kell számolni.

jövőre tovább nőnek a ruhaipar feladatai. minden területen szükségessé válik a munka színvonalának javítása. a rendelkezésre álló erők elegendőek ahhoz, - mondotta, - hogy kielégítsük a hazai és a külföldi igényeket.

a központi vezetőség megtárgyalta a szocialista munkaverseny irányelveit, majd a szakszervezet nevelőmunkájáról és néhány más kérdésről tanácskozott./mti/

--
-24-

16.19/- szb

16.15
Cse

bb 45. tudományos tanácsülésen emlékeztek meg a dunántúli tudományos intézet kétévtizedes munkásságáról

vd tné-Lm zs

1963. december 19.

a dunántúli tudományos intézet alapításának 20. évfordulójáról csütörtökön a pécsi nevelők házában kibővített tudományos tanácsülésen emlékeztek meg. az ülésen résztvett rapai gyula, az ~~MSZMP~~ baranya megyei bizottságának első titkára, dr. szabó pál zoltán, a dti alapító igazgatója, valamint a pécsi tudományos társintézetek számos képviselője. a természeti- és gazdasági földrajz, a néprajz és a történettudomány művelésével foglalkozó intézet történetét ruzsás lajos kandidátus ismertette, majd bemutatta az intézet munkatársainak tevékenységét. többek között beszámolt arról, hogy a dti segítséget nyújtott pécs vízellátási problémáinak megoldásához, és több más fejlesztési feladat tudományos kimunkálásához. a magyar tudományos akadémiához tartozó intézet 90 hazai és külföldi tudományos intézettel tart kapcsolatot, s például a szigetvári jubileumi megemlékezésre készülő szigetvári emlékkönyvet a szomszédos országok történészeinek közreműködésével állítják össze.

a tudományos tanácsülésen a dti munkatársai szemelvényeket ismertettek készülő munkáikból. az intézet történetét, a 20 év alatt megjelent kiadványokat az évforduló alkalmából rendezett kiállítás szemlélteti./mti/

--

bb 46. pap jános fogadta a bolgár legfelsőbb állami döntőbiróság küldöttségét

tné-Lm zs

1963. december 19.

pap jános, a minisztertanács elnökhelyettese, csütörtökön fogadta a bolgár népköztársaság legfelsőbb állami döntőbiróságának küldöttségét, amely sztefan velicskov fődöntőbíró vezetésével tartózkodik hazánkban. a szívélyes, baráti beszélgetesen jelen volt páris lászló, a központi döntőbizottság elnöke./mti/

--

17.--/- szb

-25-

17.15
Cse

me

bb 47. községfejlesztési ankét nyiregyházán

vid tné-l sr

1963. december 19.

a hazafias népfront szabolics-szatmár megyei bizottsága csütörtökön községfejlesztési ankétot rendezett nyiregyházán. tanácsi és népfront vezetők, kiváló társadalmi munkások vitatták meg a községpolitikai és a társadalmi munkamódszereit. vita-
indító előadást nyéki józsef, a hazafias népfront országos tanácsa titkárságának munkatársa tartott.

a hozzászólásokban szarvadi lászló, a megyei tanács községfejlesztési csoportjának mérnöke elmondotta, hogy a népfront bizottságok eddig is sok segítséget nyújtottak a helyi tanácsoknak a községfejlesztési tervek elkészítésében, a lakosság javaslatainak összegyűjtésében, a társadalmi munka szervezésében, a következő évben a felajánlott társadalmi munka értéke az ideinél mintegy másfélmillió forinttal több, a termelőszövetkezetek pénzübeli hozzájárulása pedig megkétszereződik. vannak olyan kezdeményezések is, hogy egy-egy nagyobb létesítmény felépítéséhez több község járul hozzá. csengerben például a gimnázium, gacsályban az orvosi rendelő és lakás építését segítik a környező községek, a felszólaló javasolta, hogy a hazafias népfront országos akcióbizottságai dolgozzák ki a társadalmi munka elvégzésére és nyilván-
tartására az egységes és országosan alkalmazható módszereket, s egyszerűsítsék a nyilván tartást./mti/

--

bb 48. a kubai nagykövet látogatása szerencsen

vid gk-lm la

1963. december 19.

dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön kétnapos látogatásra a borsod megyei szerencs községbe érkezett. a nagykövet csütörtök este baráti beszélgetést folytatott a község vezetőivel, majd részt vett és felszólalt a helyi bocskai istván gimnázium fennállásának 10. évfordulójára rendezett ünnepségen. pénteken megtekintte a szerencsi cukorgyárat és csokoládégyárat, ahol az üzemek szocialista brigádjaival találkozik majd./mti/

--

17.27/- szb

-26-

18.34
R.S.

me

bb 49. 1 400 000 forint értékű társadalmi munka egerben - az egri városi tanács vb ülése

vid tné szb sr

1963. december 19.

az egri városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén az 1963. évi községfejlesztési tervfeladatok megvalósításáról és a társadalmi munka fejlesztéséről tárgyalt. megállapították, hogy az idén több mint négymillió forintot használtak fel községfejlesztési alapból a város fejlesztésére. e feladatok végrehajtását a lakosság jelentős társadalmi munkával segítette, amelynek értéke meghaladja az 1 400 000 forintot. a város értelmiségi dolgozói mintegy 470 000 forint értékben különböző tervdokumentációkat készítettek. /mti/

--

bb 50. kissé enyhül a nagy hideg, de újabb havazás, hófúvás kezdődik

i cs/hné szb ká

1963. december 19.

a tél első nagy hideghulláma szerdán tetőzött hazánkban, s a csütörtökre virradó éjszaka már „csak”, minusz 13 - minusz 23 fokos fagyokat mértek a megfigyelők. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, csütörtökön új északi léghullám érkezett, amely valamivel enyhébb az itt megüledett, s az erős kisugárzástól lehűlt levegőnél. ugyanakkor a földközi-tengerről is új lendülettel tört közép-európa fölé a szubtrópusi ciklon újabb hulláma, amely csütörtökön olaszország és a balkán-félsziget déli tájain kiterjedt esőzéseket, ettől északra erős havazásokat okozott. olaszország déli vidékein csütörtökön délután plusz 15, jugoszlávia adriai-tengeri tájain plusz 8 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet. ennek a déli áramlásnak köszönhető, hogy a nappali maximumok már nálunk is csak az ország északi és nyugati területein maradtak minusz 10 fok alatt, szegedről minusz 8, a misinatóról minusz 7, békéscsabáról minusz 5, debrecenből pedig minusz 4 fokot jelentettek. a sarkvidék felől indult légáramlás hatására a kontinens északi országaiban ugyancsak újabb havazás kezdődött.

számottevő javulásra még mindig nincs kilátás, de valószínű, hogy a kontinens felett megélnkült légkörzés, - elsősorban pedig a földközi-tengeri áramlás érkezése - kisebb enyhülési folyamatot indít meg. pénteken reggelig előre láthatólag már csak minusz 10 - minusz 15 fokig hűl le a talajközeli levegő, a pénteki maximumok pedig minusz 5 - minusz 10 fokig emelkednek. az érkező enyhébb levegő felsiklása nyomán kiterjedtebb havazásra, az élénkülő szél miatt pedig hófúvásra kell számítanunk. /mti/

--

17.40/Lm

-27-

18.40
Cane

me

bb 51. a bács megyei pártbizottság és a megyei tanács vb együttes ülése

vid tné-Lm sr

1963. december 19.

csütörtökön együttes ülést tartott kecskeméten a bács megyei pártbizottság és a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a tanácskozáson a duna-tisza közli vidék szőlő- és gyümölcstermesztésében elért eredményeket s az ezzel kapcsolatos további feladatokat vitatták meg. az értekezletet dr. molnár frigyos, a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd tompa béla, a megyei tanács vb. elnökhelyettese részletesen beszámolt a szőlő- és gyümölcsstelepitési program végrehajtásáról, valamint a további tervekről.

az ülésen elhangzottak igazolták, hogy a szőlő- és gyümölcsstelepitések az ütemtervnek megfelelően haladnak. a következő feladat a meglévő nagyüzemi ültetvények szakszerű ápolása, gépesítése, továbbá a szükséges tárolók, csomagolók, feldolgozó üzemek építése. szóba került a tanácskozáson, hogy az újabb ültetvényekkel kapcsolatban - a termesztési hagyományokat figyelembe véve - szőlő- és gyümölcsfajtáinként tájkoztereket alakítanak ki. ezen belül meghatározzák az egyes fajták arányát is. már a következő évben jelentős helyet kapnak mathiász és kocsis csemegeszőlő-fajtái. 12 000 négyzetméter felületű üvegházban, gyors elszaporítási módszerrel 1965-ig 37 millió csemegeszőlő szaporítóanyagot állítanak elő - mintegy husz fajtából. elhatározták, hogy a tovább telepítéseknél a kevésbé fagyérzékeny fajtákból lenz-moser rendszerű szőlő-söket alakítanak ki a nagyüzemekben. tovább fejlesztik az öntözést is. a következő két évben 3900 hold szőlőn és 6100 hold gyümölcsösön pótolják mesterségesen a csapadékot.

a megyei párt- és tanácsvezetők megállapodtak abban is, hogy az új ültetvényeket a már kialakult és jól bevált széles sorközökkel telepítik továbbra is. ezzel ugyanis nemcsak a gépesítés lehetőségeit teremtik meg, hanem a zöldtrágya növények nagyobb mérvű felhasználása is lehetővé válik./mti/

--

bb 52. péter ernő,

gk-Lm la

1963. december 19.

a pedagógusok szakszervezetének főtitkára csütörtök délután hazaérkezett mexikóból, ahol a mexikói pedagógus szakszervezet megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett konferencián és ünnepeken vett részt./mti/

18.--/- szb

-28-

--

18.40
Cue

Me

bb 53. a szakszervezetek országos tanácsának táviratai a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának évfordulója alkalmából

i zs/gg szb zs

1963. december 19.

a szakszervezetek országos tanácsa a következő táviratot küldte a vietnami dolgozók általános szövetsége elnökének, hoang quoc viet elvtársnak:

kedves viet elvtárs! a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának harmadik évfordulója, a dél-vietnami nép iránti szolidaritás napja alkalmából testvéri üdvözlésünket küldjük vietnam hős népének, amely az ország békés egyesítéséért, dél-vietnam szabadságáért és békéjéért küzd.

meggyőződésünk, hogy azok az erőfeszítések, amelyeket a vietnami demokratikus köztársaság népe és szakszervezetei a szocializmus építésére, az ország békés egyesítésére tesznek, a haladó erők nemzetközi támogatásával biztosítani fogják a teljes győzelmet.

ebben a küzdelemben vietnam népe mindig számíthat a magyar szervezett dolgozók testvéri támogatására. egységesen támogatjuk a szovjetunióknak a világbéke megerősítésére, a genfi egyezmények betartására tett javaslatait és minden erőnkkel támogatjuk az szvsz felhívásának megvalósulását.

a dél-vietnami nép iránti szolidaritás napja alkalmából fogadják testvéri üdvözlésünket.

brutyó jános,
a magyar szakszervezetek országos tanácsának főtitkára.

a szot az évforduló alkalmából táviratot küldött a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front elnökének, nguyen-huu-tho-nak is.

- a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának harmadik évfordulója alkalmából fogadja a magyar szervezett munkások testvéri üdvözlését - hangzik a távirat. - a magyar dolgozók nagy figyelemmel kísérik azt a hősi harcot, amelyet dél-vietnam népe folytat a szabadságért, a béke helyreállításáért, az 1954-es genfi megállapodások betartásáért, a szabadságért és a békéért küzdő dél-vietnami nép iránti szolidaritás széleskörű kibontakozása segíti, hogy e harc a nép teljes győzelmével végződjék.

a távirat végül a magyar szervezett dolgozók egységes támogatásáról, testvéri szolidaritásáról biztosítja dél-vietnam hős népét.

x x x
az évforduló alkalmából a függetlenségért küzdő népek megsegítésére alakult magyar szolidaritási bizottság levélben üdvözölte a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot./mti/

--

18.25/- szb

-29-

18.45
Cue

Me

bb 54. már csak két főutvonal járhatatlan az országban - kevesebb a víz, takarékoskodjunk a gázzal - hatvan autóbusz „fagyott le”, délután - kevés a rendkívüli hőmunkás

i kf/kf szb vg

1963. december 19.

csütörtökön változatlan erővel folytatódott a hőeltakarítás. ennek eredményeként - a közlekedés- és postaügyi minisztérium tájékoztatása szerint - csütörtökön este már csak két főutvonal volt járhatatlan, a 834-es számú celldömölk-beled és a 621-es számú simontornya-enying között, a többi utvonal nagyrészen a közlekedést egy nyomtávon bonyolítják le, s a gépek dolgoznak az utak szélesítésén.

veszprém, győr-sopron és tolna megyében néhány összekötő, bekötő és mellékutvonal járhatatlan még a hóakadályok miatt. a meteorológia egyébként újabb havazásokat, hófúvásokat jelzett, s az utügyelet tájékoztatása szerint baranyában csütörtökön délután már ismét havazott. ajánlatos tehát, hogy a gépkocsivezetők, mielőtt utnak indulnak, érdeklődjenek az utviszonyokról.

megérezte a hideget a főváros közlekedése és közműhálózata is. az autóbusz közlekedésben - amely a havazásban helytállt - a szigorú hideg nemcsak késéseket, hanem fennakadásokat is okozott. a kocsik jelentős számban „fagytak le”, az 1-es autóbuszok például a menetrendszerinti 4 perc helyett csak nyolc percenként közlekedtek délután. öt órakor mintegy 60 kocsi állt be a garázsokba a végállomásoknál levő „gyorsjavítókb”, hogy befagyott ajtóikat rendbehozzák.

a vízművek munkája sem zavartalan. a kutak vízhozama az erős hideg következtében „megtorpant”, s így csütörtökön a szokásos napi 580 000 - 600 000 köbméter helyett csak mintegy 540 000 köbméter vizet tudtak adni a fővárosnak.

a hideg hatására tovább növekedett a gázfogyasztás, s ez az ugrásszerű növekedés azt eredményezte, hogy egyes helyeken csökkent, ingadozó lett a gáznyomás. a gázművek ezért kéri a közönséget, kísérje figyelemmel az égő gázt, s ha rendellenességet vesz észre, oltsa el. ugyancsak a gázművek kérése: takarékoskodjunk a gázzal.

a köztisztasági hivatal „váltakozó”, erővel folytatta a főváros utjainak takarítását. a munkát lassította, hogy kevés a rendkívüli hőmunkás. csütörtökön délelőtt például hatszáznyolcvan jelentkeztek, s csak délutánra javult a helyzet, amikor a hivatal 577 dolgozóján kívül ezernégyszáz rendkívüli hőmunkás takarította a havat. /mti/

--

18.30/- szb

-30-

18.30
Cine!

me

bb 55. álló mozdonynak ütközött egy személyvonat

i bc/hmé-lm zs

1963. december 19.

rákospalota-ujpest vasutállomástól mintegy 500 méterre veszteglő gőzmozdonynak ütközött egy, az állomásról kihaladó személyvonat. az utasok közül hárman könnyebben megsérültek. a balesetet a vágányok ellenőrzésének elmulasztása okozta. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

bb 56. közlekedési balesetek

i bc/hmé-lm zs

1963. december 19.

a lenin körút 111. számú ház előtt özv. biczó ferencné, 87 éves nyugdíjast elütötte egy 4/a jelzésű villamos. az idős asszonyt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a fehérvári ut és hamzsabégi ut torkolatában fonal sándor, 26 éves budapesti lakost elütötte egy személygépkocsi. a gyalogjáró súlyosan megsérült, a személygépkocsi vezetője a fehérvári uti rendelőintézetbe szállította. /mti/

--

bb 57. magyar lengyel barátsági estet

gg-lm sr

1963. december 19.

tartottak csütörtökön a 3. kerületi józsef attila művelődési otthonban. dr. stanislaw sochacki, a lengyel olvasóterem helyettes igazgatója mondott ünnepi beszédet, majd a lengyel irodalom és zene legszebb alkotásait mutatták be az előadóművészek. a jól sikerült est filmvetítéssel zárult. /mti/

--

18.35/- szb

-31-

18.35
Cine!

me

bb 58. alban berg wozzeck című zenedrámája az új év első operabemutatója

i ol/lk-lm sr

1963. december 19.

az új év első operanézeti bemutatója február 16-án alban berg osztrák zeneköltő wozzeck című zenedrámája. a szövegíró, a német georg büchner 42 éve nem volt már az élők sorában, amikor 1879-ben kéziratok közül nyilvánosságra került a wozzeck című dráma is. a költő két törvényszéki orvosi szakvélemény nyomán írta az elnyomott kisember tragédiájával foglalkozó művét. wozzeck közlegénynek pénzre van szüksége - különböző mellék-munkákat vállal - hogy eltartsa szerelmét, mariet és kisgyermeküket. marie kacér teremtés és elfogadja a csinos tambur-major ajándékát, udvarlását. wozzeck kintz féltékenységeben leszúrja kedvesét. a kést, a vérnyomokat a tó partján próbálja eltüntetni, s közben a vízbe full.

a befejezetlenül maradt és a részben különálló lapokra írt drámát többen kiegészítették, illetve átírák. a darabot első ízben münchenben az egyik prózai színpadon - egy évszázaddal költőjének születése után - 1913-ban mutatták be.

alban berg, miután 1914-ben megtekintette a darab bécsi előadását, elhatározta, hogy operát komponál belőle. 1915-ben fogott munkához és 1921-ben befejezte a zenedrámát. az opera egyes részleteit 1924-ben frankfurtban mutatták be a modern zenei fesztiválon, ahol feltűnést keltett. egy év múlva a berlini staatsoper-ben tartották meg az ősbemutatót. százharminchétfő próba után az előadást erich kleiber vezényelte. a wozzeck-et ezután még németország 29 városában adták elő, majd eljutott külföldre is. 1933-ban lekerült a német operaszínpadokról, mert merész hangja, félreérthetetlen társadalomkritikája kellemetlen volt a 3. birodalom urainak. 1945 után a darab ismét diadalt aratott: több külföldi dalszínház tűzte műsorára.

a wozzeck színpadi próbáit csütörtökön kezdték meg az operaházban. a zenedrámát kettős szereposztással adják majd. a címszerepet radnai györgy és faragó andrás, marie szerepét mátyás mária és birkás lilián éneklék. a diszleteket forrai gábor, a jelmezeket szeitz gizella tervezte, rendező mikó andrás. a szöveggényv fordítója blum tamás./mti/

√ a zenekart ferencsik jános, illetve tóth péter vezényli.
18.42/- szb

19.10. Cse

-32-

Me

bb 59. vietnam népe mindig számíthat a magyar nép testvéri támogatására - budapesti dolgozók szolidaritási nagygyűlése

t hi hné szb sr

1963. december 19.

a szakszervezetek országos tanácsa csütörtökön délután - a délvietnami nép iránti nemzetközi szolidaritási nap alkalmából - nagygyűlést rendezett a finommechanikai vállalat művelődési termében. a nagygyűlésen karakas lászló, a szot titkára mondott beszédet.

a nemzetközi szolidaritási nap alkalmából - a szakszervezeti világszövetség felhívására - gyűlések százain és ezreln fejezik ki a világ dolgozói együttérzésüket dél-vietnam hős népével, és emelik fel tiltakozó szavukat az amerikai imperialisták és délvietnami bérenceik terrorakciói ellen, - mondotta bevezetőben. - a nemzetközi munkásosztály egységes megmozdulása erőteljes figyelemztetés azok számára, akik nem akarják megérteni, hogy elmúlt az az idő, amikor büntetlenül lehetett más népeket leigázni, kizsákmányolni, nyomorba dönteni.

az előadó ezután vietnam népének a francia gyarmatosítók és a japán fasiszták ellen vívott, több mint nyolc évtizedes küzdelmét ismertette. hallatlan szenvedések és gyötrelmek után - az 1945 augusztusi forradalom eredményeképp - jött létre a vietnami demokratikus köztársaság. ezzel új korszak kezdődött az ország történetében. a francia gyarmatosítók azonban - az amerikai és más imperialisták támogatásával - vietnamba küldték csapataikat, hogy visszahódítsák az országot. az egész vietnami nép - nagyon nehéz körülmények között - elszánt harcot folytatott csaknem kilenc esztendőn át hazája védelmében, s a francia gyarmatosítók fölött aratott döntő győzelem eredményeként 1954-ben megkötötték a vietnamról szóló genfi egyezményt.

- ez a megállapodás - folytatta - ünnepélyesen elismeri az ország függetlenségét, szuverenitását és területi sérthetetlenségét. az amerikai imperializmus azonban csakhamar az egyezmény megkötése után támadást kezdett dél-vietnam ellen. mindent elkövetett, hogy uralomra juttassa diem klikkjét és fenntartsa vietnam megosztottságát. a diemista uralom alatt dél-vietnam gazdasági élete teljesen csődbejutott. jelenleg is csaknem kétfélmilliárd a munkanélküliek száma. a dolgozók bére a létminimum felét sem éri el, a demokratikus szabadságnak, a szakszervezeti jogoknak nyoma sincs. kilenc esztendő alatt a délvietnami nép mérhetetlenül sokat szenvedett: több mint 150 000 ember halt meg a kivallatások következtében, több száz ezren váltak rokkanttá, 370 000 ember szynlódik börtönben és száz ezreket tartanak nagyon szigorú felügyelet alatt a „stratégiai településeknek”, „elnevezett koncentrációs táborokban.

/folyt.köv./

19.25/- szb

-33-

19.10. Cse

Me

bb 59. /vietnam népe mindig... 1. folyt./- szb

- a néptömegek elszánt harcot indítottak, hogy megvédelmezzék a maguk és családtagjaik életét, s megmentse a veszélybe került nemzetet. 1960 december 20-án megalakult a különböző dél-vietnami néprétegek hazafias egységfrontjának szervezete, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front. a dél-vietnami lakosság hősi harca máris nagy sikereket ért el, meggyőztette az ellenség ismételt megújuló „tisztogatási műveleteit”, s egymás után felszámolta az ellenség által létrehozott „stratégiai településeket”, a dél-vietnam területének háromnegyed részét ma már a felszabadító erők tartják ellenőrzésük alatt.

- Legutóbb dél-vietnamban palotaforradalom történt: el kellett tűnnie a szinről diemnek és legközvetlenebb hóhértársainak. a dél-vietnami népi harc azonban tovább tart és néhány néven kívül semmi sem változott. a tények azonban azt bizonyítják, hogy dél-vietnamban az amerikai imperializmus kitörni készülő vulkán tetejére merészkedett. bármilyen új típusú fegyverekhez folyamodik is, bármilyen vad és kegyetlen módszereket alkalmaz, a dél-vietnami nép biztosan kivívja a végső győzelmet.

befejezésül az előadó hangoztatta: vietnam népe mindig számíthat a magyar nép, a magyar szervezett dolgozók testvéri támogatására. mélységes felháborodással ítéljük el az imperialisták és dél-vietnami bérenceik példátlan kegyetlenségeit, az ártatlan emberek elleni megtorló intézkedéseket. egységesen támogatjuk a szovjetunióknak a világbéke megszilárdítását jelentő javaslatait, melyek a genfi egyezmény tiszteletbentartására irányulnak. egyetértünk az szvsz felhívásával, s a nemzetközi munkásosztállyal egy sorban vállaljuk a szolidaritást dél-vietnam népével.

beszédét befejezve az előadó nagy taps közben jelentette be, hogy a szot elnöksége 100 000 forint értékű gyógyszerküldeményt juttat el dél-vietnam dolgozóihoz.

ezután nguyen viet, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője szólt a nagygyűlés résztvevőihöz:

- szívünk mélyéből köszönjük a testvéri magyar népnek, pártjának, kormányának, szakszervezeteinek és valamennyi tömegszervezetének a dél-vietnam népének nyújtott önzetlen segítséget. ez a támogatás is buzdítás számunkra, segít bennünket, hogy minél előbb kivívjuk a végső győzelmet, felszabadítsuk az amerikai gyarmati iga alatt szenvedő dél-vietnamot, újraegyesítsük hazánkat.

a nagygyűlés résztvevői üdvözlő táviratot intéztek a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front elnökségéhez, amelyben testvéri szolidaritásukról biztosítják dél-vietnam szabadságharcos népét.

a nagygyűlés ünnepi műsorral zárult. /mti/

19.30/- szb

19.15 Cme!

-34-

me

bb 60. a magyar grafikus gyorsírás századik évfordulója

-lm la

1963. december 19.

alkalmából a gyorsíró szövetség centenáris emlékülést rendez pénteken este hat órakor a kossuth klubban /8., muzeum utca 7./ a helyszínen felállított alkalmi postahivatal különleges bélyegzővel látja el az ott feladott küldeményeket./mti/

--

bb 61. molnár ferenc: az ördög című vígjátékának bemutatója a vigszínházban

k.bi/tr-lm sr

1963. december 19.

a vigszínházban csütörtöken este bemutatták molnár ferenc az ördög című vígjátékát. a darabot horvai istván rendezte. a címszerepet várkonyi zoltán, a többi főbb szerepet pándy lajos, ruttkai éva, latinovits zoltán és nádas myrtil alakította. a díszleteket cselényi józsef, a jelmezeket láng rudolf tervezte. /mti/

--

bb 62. időjárásjelentés

-lm la

1963. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. december 19-én, csütörtökön este:

hideg idő, havazással

várható időjárás péntek estig: túlnyomóan borult, párás, ködös, hideg idő. sok helyen havazás. élénkülő déli szél, hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 5, minusz 10 fok között./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb -44. számú hírünk /pótolta exportelmaradását.../ 1. bek. 1. sorában a szöveg helyesen:

a ruházatipari dolgozók szakszervezetének...

--

19.36/- szb

19.15 Cme!

-35-

-vége-

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőség felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 20.

bb 1. hírek a főváros életéből

i hi/hné-lm zs

1963. december 20.

a jövő évre több mint kétmillió forintot irányzott elő a 22. kerületi tanács a vízhálózat bővítésére. nagytétényen és a baross gábor-telepen mintegy 30 utcát kapcsolnak be a vízszolgáltatásba.

x x x

a 2. kerületben remete-hegyközség néven szövetkezetbe tömörültek a környéken lakó házikert-tulajdonosok. a növényvédelmet és a gyümölcs értékesítését közösen végzik a tagok.

x x x

a 19. kerületi pozsony utcában közért-áruda, a wekerle-telepi piacon őstermelői pavilont építenek a környék társadalmi munkásai.

x x x

a 11. kerületben két nagyobb méretű parkot építenek az elkövetkező évben. a kosztolányi dezső tér és környékének rendezése során a bukaresti uti mávaut végállomás és a hamzsabégyi uti vasuti töltés közötti részt parkosítják, s a lágymányosi dohánygyár közelében is virágos, pázsitos területet alakítanak ki.

x x x

pestlőrincen a vöröshadsereg ut 187. szám alatt többmillió forint költséggel üzletházat építtet a fővárosi tanács.

/mti/

--

bb 3. 1 500 mázsa hal karácsonyra a hortobágyról

vid i-lm ká

1963. december 20.

a több mint 7 000 holdas hortobágyi halastavak termését még a kedvező őszi időben lehalászták, s az étkezésre alkalmas halak jórésze telelőkbe került. így a téli hónapokban is friss árut szállíthatnak a pusztáról hazai és külföldi piacokra. a karácsonyi ünnepek előtt több mint 1 500 mázsa pontyot szednek ki a telelőkből, s küldenek különleges szállítókoszokban piacra./mti/

--

-i-